Aplikace z rodiny EDA PLAY vznikly pro děti se zrakovými vadami a kombinovaným postižením. První, z roku 2013, se stala velice oblíbenou pomůckou rodičů pro nácvik motorických dovedností a trénink zraku dětí. Na základě zpětné vazby od rodičů se nezisková organizace EDA rozhodla pustit do vývoje dalších her.

Na křtu aplikace EDA PLAY ELIS bylo veselo

Co nezvládne oko, doplní ostatní smysly

Výsledkem vývoje byly EDA PLAY ELIS, TOBY a PAULI, inspirované také konkrétními klienty organizace EDA. Všechny aplikace jsou určené pro iPady a dostupné ke stažení na internetových stránkách iTunes App Store. EDA PLAY TOBY je nyní i ve verzi pro Android tablety a lze ji stáhnout v internetovém obchodě Google Play.

Cinkání nebo štěkot

Aplikace EDA PLAY ELIS byla inspirována konkrétními potřebami a zrakovým cvičením malé Elišky, která trpí centrálním postižením zraku (CVI). „Její oči jsou „zdravé“, ale nespolupracují s centrem vidění,“ říká maminka a pokračuje: „Mozek nekomunikuje s tělem tak, jak by měl, což způsobuje omezení jemné i hrubé motoriky. I tak si chce Eliška hrát jako každé dítě.“ Při hře je potřeba získat pozornost holčičky. Zaujmou ji zvláštní zvuky, skřípot dveří, cinkání zvonku, zvuky zvířat nebo činnosti, které zná z domova, například praní prádla. Čím více se na hru soustředí a své oči zapojuje, tím lépe se může naučit rozumět tomu, na co se dívá. Opakovaný moment překvapení zvyšuje motivaci sledovat děj. Každá série úkolů začíná výzvou k otevření dveří, za kterými se něco zajímavého odehrává nebo nachází. Objeví se za nimi pes, slon, nebo dokonce krokodýl. Ve hře se mixuje koktejl nebo peče dort. V kombinaci s jednoduchými, ale barevně výraznými obrázky to pro děti se zrakovým či motorickým postižením znamená hru, která jim pomáhá orientovat se ve světě. Mohou ji hrát samy a neomrzí se jim.

„Spolu s Eliškou objevujeme situace a lidi kolem nás. Postupně se ve hře seznamujeme s dalšími členy rodiny a kamarádem, za pomoci jejich charakteristických znaků a aktivit,“ vysvětluje poradkyně rané péče Lucie Magerová. „Kamarád David nosí brýle, dědeček má plnovous, který mu později oholíme. Maminka nosí vlasy zastřižené na ramena a usmívá se. Právě pro děti s centrálním postižením zraku je důležité naučit se najít charakteristické znaky pro jednotlivé lidi ve svém okolí,“ dodává.

Pro děti je obsluha jednoduchá a srozumitelná

Nezisková organizace EDA cz, z. ú., je téměř třicet let oporou rodinám dětí se zrakovým a kombinovaným postižením či ohroženým vývojem v raném věku. Poskytuje jim odbornou službu rané péče, poradenství a psychickou oporu na území Prahy, Středočeského, Pardubického a části Ústeckého kraje. Služby jsou poskytovány v domácím prostředí, kde se dítě cítí nejlépe. Tři roky provozuje první celorepublikovou krizovou Linku EDA (tel. 800 40 50 60), určenou všem pečujícím (rodičům, blízkým, odborníkům), kterých se týká téma dětí se závažnou diagnózou, po těžkém úrazu nebo s postižením. Více informací lze nalézt na eda.cz. O aplikacích EDA PLAY potom na *edaplay.cz.*

Barvy, kontrast, velikost

Oblíbená aplikace je nově k dispozici nejen pro iPady, ale také tablety s operačním systémem Android. Slouží pro trénink zraku a jemné motoriky u nejmenších dětí. Byla připravena na míru pro děti se zrakovými a kombinovanými vadami tak, aby hra byla pomocníkem pro rozvoj jejich zrakových dovedností. „Vizuálně zajímavé obrázky a scény v této hře jsou dostatečně barevně výrazné, kontrastní vůči černému pozadí a dost veliké, aby zaujaly. Díky jednoduchým dotykům zažívá dítě úspěch a zároveň je schopno udržet zrakovou pozornost,“ vysvětluje instruktorka stimulace zraku Markéta Skalická.

EDA PLAY TOBY má dvě části. Fáze „Sleduj, co se děje“ je vhodná pro děti už před šestým měsícem věku dítěte. Druhá část s dotykovými úkoly je určena dětem, které se začínají zajímat o konkrétní obrázky, tedy kolem jednoho roku věku. Mohou se obrazovky dotknout a získají odměnu ve formě zajímavého zvuku hudebního nástroje nebo zvířete. Nově byly přidány úkoly typu „Dotkni se a zjisti, co se skrývá ve tmě a v krabici“. Aplikace slouží jako dobrá motivace k nošení brýlí a okluze.

Vidění jejich očima

Můžeme prožít den s holčičkou Pauli. Inspirací pro tuto pomůcku byla dívka, které je nyní sedmnáct let. Pohybové možnosti jí neumožňují přesný dotyk, ale velmi ji baví příběhy. Ovládat děj je tak jednoduché, že i dětem s minimální hybností ruky zaručuje úspěch ve hře a tím i radost.

EDA PLAY PAULI je vhodná pro děti v období, kdy začínají vnímat posloupnost děje a rozumí jednodušším příběhům. Zadání úkolů jsou srozumitelná. Průvodcem je příjemný dětský hlas a plnění úkolů je jednoduché. Stačí se kdekoli dotknout displeje. Je to důležité pro děti, které mají potíže s koordinací pohybu, byly úspěšné v plnění úkolů a motivované samotným dějem.

Součástí všech uvedených aplikací je Simulátor zrakových vad, pomůcka, která pomáhá rodičům pochopit, jak jejich dítě vidí svět kolem sebe. Aktuálně umí předvést osm zrakových vad, mezi nimi nystagmus (nekontrolovaný kmitavý pohyb očí) nebo trubicové vidění.

Zaslouží si dík

Aplikace EDA PLAY ELIS je realizována za pomoci Nadace Leontinka a projektu Čtení pomáhá. „Nadace Leontinka realizuje celkem devět projektů, zaměřených na různé oblasti pomoci zrakově postiženým, zejména dětem,“ říká ředitelka Nadace Leontinka Barbara Hucková. „ELIS jsme podpořili v rámci projektu Svítání a přejeme jí, aby byla pro děti veselou hrou a pro jejich rodiče a blízké pomocí a další možností, jak sledovat zlepšení dovedností po malých krůčcích.“

Lenka Dobešová
Foto: ***eda.cz***